

PROTOKOL fra

(0/2018)

SSF's ekstraordinære hovedstyrelsesmøde

**onsdag den 10. januar 2018, kl. 18.30,
på Flensborghus, Norderstr. 76, Flensborg**

Delegerede: Frauke Alberts, Andreas Berg, Tine Bruun Jørgensen, Dirk Clausen, Bjørn Egeskjold, Annemarie Erichsen, Jörn Fischer, Erik Fredens, Kirsten Futtrup, Jon Hardon Hansen, Niels-Jørgen Hansen, Heidi Jünemann, Gitte Hougaard-Werner, Povl Leckband, Erik Leth, Margret Mannes, Preben K. Mogensen, Petra Mohr, Lars Nielsen, Sven Nielsen, Gerd Pickardt, Knud Ramm-Mikkelsen, Karen Scheew, Steen Schröder, Fred Witt

Andre: Kim Andersen, Tine Andresen, Lars Erik Bethge, Thorben Bockhardt, Gaby Böttinger, Jens A. Christiansen, Kay von Eitzen, Marten Geerdes, Jette Hanisch, Peter Hansen, Jens-Søren Jess, Manfred Kühn, Nina Lemcke, Michael Oetzmann, Kerstin Pauls, Lars Petersen, Karen Rettig, Lars Thomsen, Dorthe Weis Salchow, Thomas Schumann (Flensborg Avis) Per Vinther (Radio Syd)

Som gæster: Michaela Bumann, Bernd Engelbrecht, Kirsten la Cour, Franz Dittrich, Thomas Hougesen, Maren og Joachim Schultz, Jan Christensen, Jørgen Møllekær, Elke og Otto Putzer, Ingrid og Kalli Davidsen

Afbud: Nadine Baumann-Petersen, Ilwe Boysen, Annemette Jensen, Elsbeth Ketelsen, Annette Neumann, Karsten Weber

Protokolfører: Referat og optagelse på bånd, JAC/jh

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6
3. Valg af dirigent

4. Referat fra den 21. november 2017
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning: Status og vurdering vedrørende projektet "Mindretallenes hus"
7. Drøftelse af "Mindretallenes Hus" og beslutning
8. Eventuelt
9. Evt. lukket møde

Formanden byder velkommen til det ekstraordinære hovedstyrelsesmøde. En særlig velkomst til Fred Witt, der som Gittes stedfortræder i Årsmødeudvalget fremover repræsenterer udvalget i hovedstyrelsen, så denne igen består af 27 medlemmer. Også en særlig velkomst til SSF's nye kommunikationschef Lars Erik Bethge.

Sang: Jeg elsker den brogede verden.

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7

Der er ingen spørgsmål.

2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6

Mødet åbnes. Der er 23 stemmeberettigede hovedstyrelsesmedlemmer til stede, og hovedstyrelsen er dermed beslutningsdygtig.

3. Valg af dirigent

Gitte Hougaard-Werner foreslås og vælges som dirigent.

Dirigenten takker for valget og konstaterer, at mødet er rettidigt indvarslet og lovligt.

4. Referatet fra den 21. november 2017

Petra Mohr henstiller at referaterne fra hovedstyrelsesmøderne først lægges på hjemmesiden, når de er godkendt. Generalsekretæren forsikrer, at der bliver rettet op på det. Gottorp amt kan ikke godkende referatet fra det åbne møde, da det ikke gengiver den kritiske diskussion, der var på mødet. Bl.a. står der direkte, at det er amtsformændenes skyld, at de respektive amts- og distriktsbestyrelser ikke er blevet informeret om projektet Mindretallenes Hus. Man er heller ikke enig i konklusionen. Jørn Fischer er enig i denne kritik. Jens A. Christiansen lover at lytte båndet igennem og tage højde for kritikpunkterne. Han henviser til, at det er et referat og ikke en ordprotokol

Det reviderede referat sendes ud sammen med næste referat og skal sammen med dette godkendes på det ordinære møde den 30. januar.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges med et punkt under "Lukket møde". Dirigenten henviser til, at alle medlemmer har tale- men ikke stemmeret under det åbne møde.

6. Formandens beretning

Kære hovedstyrelse,

I går var generalsekretæren og jeg som bekendt til møde hos kulturminister Mette Bock i København i forlængelse af Folketingets nytårsreception på Christiansborg. På mødet orienterede vi om status quo omkring Mindretallenes Hus og byggeprojektet pakhuset.

Selvom vi havde et konstruktivt møde i Samrådets formandsgruppe fredag den 5. januar, kunne jeg ikke i forlængelse af det meddele ministeren, at mindretallet var nået til enighed omkring en realisering af projektet.

Det, Mette Bock netop efterlyste, var og er enighed på de indre linjer i mindretallet for at kunne støtte den også i hendes øjne gode vision. Derfor valgte jeg at meddele kulturministeren, at SSF trækker sin ansøgning om midler til renovering af pakhuset tilbage.

Dette har ministeren taget til efterretning, hvorefter hun konkluderede, at det aktuelle byggeprojekt for regeringens vedkommende er lukket.

FU foreslår nu hovedstyrelsen, at vi tager en tænkepause og lige trækker vejret efter denne negative udvikling på pakhusprojektet.

I forlængelse af denne time-out foreslår vi, at SSF sætter sig sammen med Samrådet og FUEN for at finde en ny vej frem mod realiseringen af ideen af Mindretallenes Hus, der ikke splitter men samler mindretallet.

Et af kritikpunkterne mod SSF i denne sag er, at informationen om Mindretallenes Hus i forhold til vores egen basis og i forhold til Samrådet har været utilstrækkelig. Derfor konkluderede vi på vort sidste hovedstyrelsesmøde i november i Bøglund at intensivere oplysningen af vore distriktsmedlemmer og Samrådet.

For lige at give jer et overblik over, hvor mange gange vi har italesat projektet Mindretallenes Hus de sidste tre måneder, denne tidslinie:

21.10.2017: Dobbelt-sidede interview med Jens A. i avisen

21.11.2017: Hovedstyrelsesmødet i Bøglund

13.12.2017: Orientering og drøftelse af projektet på Samrådsmødet

Efter dette møde var alle tilfredse med mødets forløb og takkede for, at vi ad hoc havde valgt at tage punktet op på mødet, idet det ikke oprindeligt stod på dagsordenen, og at vi på mødet offentligt drøftede og orienterede om Mindretallenes Hus.

14.12.2017: Åbent brev til SSF's medlemmer i KONTAKT

30.12.2017: Dobbeltsidet interview med Jens og mig

04.01.2018: 5 siders særudgave af KONTAKT

05.01.2018: Samrådsmøde i formandsgruppen,

Samrådsformanden foreslog på mødet, at SSF skulle formulere et "letter of intent", altså en hensigtserklæring gående ud på, at SSF ikke bruger midler fra Sydslesvigbevillingen på driften af pakhuset. Dette ville vi have været rede til, og de andre formænd var konstruktive og forberedt på at drøfte dette med deres eget bagland. Men det bliver der så ikke brug for længere.

Situationen er siden i går kl. 17.15 en anden, end den var, da vi gik ind til Mette en halv time tidligere. Og det er det, vi må forholde os til nu.

På denne baggrund har jeg truffet den beslutning at foreslå jer i dag, at vi dropper pakhusprojektet. Der er ikke længere økonomisk grundlag for denne plan, som vi har forfulgt i mere end et halvt årti. Det er ærgerligt, ikke kun for os her, men også for vores samarbejdspartnere i Berlin, Kiel og Flensborg, som både politisk og økonomisk har støttet visionen de sidste mange år.

Først tak til SSW, der har støttet vore ansøgninger om renoveringsmidler til projektet.

En særlig tak skal der lyde til forbundsregeringens daværende mindretalskommitterede Hartmut Koschyk og BKM

I forhold til Slesvig-Holsten skal der lyde en stor tak til delstatens tidligere mindretalskommitterede Renate Schnack og hendes efterfølger Johannes Callsen.

Og i forhold til Flensborg by skal tidligere overborgmester Simon Faber, hans efterfølger Simone Lange og bypræsident Swetlana Krätzschar takkes.

Alle nævnte personer på forbunds-, delstats og byplan har gjort en stor indsats for, at dette bilaterale dansk-tyske projekt skulle lykkes. De har brændt for det. Og det er ikke uden grund, at de første hurtige tilbagemeldinger, vi har fået, er et håb om, at ideen om et Mindretallenes Hus i Flensborg kan realiseres på en anden måde og i mindre form. Men nu må vi først engang spise brød til.

De diskussioner, vi har ført i mindretallet på kryds og tværs om mursten, beliggenhed, driftsøkonomi og manglende information, er i dag ikke længere aktuelle, efter at pakhusprojektet ikke har fået støtte fra København.

Men selvfølgelig vil der nu blive talt om ansvaret for, at det er gået, som det er gået. Og SSFs forretningsudvalg - og især Jens og jeg - har taget ansvaret for kommunikationsbristet på vores side. Vi har ikke orienteret de andre organisationer godt nok i løbet af hele processen siden 2012. Hvis vi havde gjort det, så havde vi nok kunnet være foruden en del af diskussionerne i de sidste måneder. Og hvis vi havde talt oftere og direkte med hinanden organisationerne imellem,

så var vi måske tidligere nået frem til det punkt, vi kom til sidste fredag – nemlig at så godt som alle bakker op om ideen, men ikke vil have det økonomiske ansvar for omsætningen.

Netop denne store fællesmængde, når det gælder ideen om et Mindretallenes Hus, gør også, at jeg personligt har svært ved at forestille mig, at vi helt dropper ideen om et Mindretallenes Hus, som har fænget hos så mange. Men nu skal vi først engang gå i tænkeboks og finde ud af, hvad vi i SSF vil stille op med situationen. Og hvis vi vælger at gå videre med grundideen, så er det næste skridt, at vi taler det hele igennem åbent og grundigt med resten af mindretallet. Hvis vi finder en ny model, vi alle kan bakke op om, så kan vi tage fat på vores tyske partnere, der venter på et signal om, hvilke konsekvenser vi drager af gårsdagens danske beslutning. Men vi gør intet forhastet og tager alle med, for SSF har lært af de sidste måneders dårlige erfaringer.

Kære hovedstyrelse,

Nu tager vi den herfra i fred og ro. Og så får dette emne, der har fyldt alt for meget udadtil i de sidste måneder, forhåbentlig de rette proportioner igen. For vi har meget andet at bruge tid og sved på i det nye år. Først og fremmest foreningsudviklingen. I år er året, hvor vi skal tale om, hvordan fremtidens SSF skal se ud og være skruet sammen. Det bliver heller ingen nem debat, bestemt ikke, men det er en debat, der peger fremad og giver os mulighed for, at nye generationer kan overtage et SSF, der fungerer og hænger sammen til gavn for dem, der vil leve et dansk liv i Sydslesvig i midten af dette århundrede.

Så på denne måde håber jeg, at vores møde i aften bliver med en åben dialog, så vi kan tage en dyb indånding og tage fat på vores fælles opgaver.

7. Drøftelse af "Mindretallenes Hus" og beslutning

Jörn Fischer: Det har været en hård tid for formanden og generalsekretæren. I har gjort fejl, især med hensyn til kommunikation hvilket I også erkendte på sidste hovedstyrelsesmøde. I er mennesker, og mennesker laver fejl. I har erkendt dem og prøvet at rette op på dem, men det var for sent. I har rettet op på det I kunne, og så er det i orden. Fejl og kriser betyder også chancer og i tænkepausen skal vi komme væk fra det, der har været og starte nyt med ideen om Mindretallenes Hus. Vi skal tænke nye tanker og nye idéer og starte forfra. Denne store diskussion, denne krise har vist, at vi ikke står sammen som mindretal, sådan som jeg ønsker mig det. Og det er noget, vi skal arbejde på. Der har været strid og splid og en dårlig omgangstone og alt for meget i offentligheden. Jeg ønsker for os alle, at vi lærer af det, der er sket og overvejer, hvordan vi skal omgås hinanden i mindretallet, og hvordan vi kan udvikle idéen og visionen om et mindretal, der virkelig står sammen. Væk fra små kongeriger, væk fra små foreninger med deres egne vigtige folk overalt og hen til et fælles Sydslesvig, et fælles mindretal. Denne krise giver os chancen til en sådan udvikling.

Preben Kortnum Mogensen: Tak for beretningen og for orienteringen og for, at det ikke blev en begravelsestale. Selv om en begravelsestale også forkynder et håb. Vi må koncentrere os om

budskabet og ikke skyde på budbringeren. Vi har selv været så begejstrede for projektet, at vi glemte at sikre, at alle var informerede og delte denne begejstring. Og der er jo ingen der har modsagt, at idéen er god. Her ser jeg den største fejl, vi glemte at sørge for, at alle var ombord i stedet for at stå på kajen og vente på, at skibet lægger fra kaj, så vinker vi pænt og synes, at det var fint nok. Det gælder også for vore menige medlemmer. Man må sørge for, at ens egne begejstring og den nødvendighed man ser når ind i folks bevidsthed, så folk ikke fra første færd er skeptiske og ligegyldig hvad der sker, og bliver sagt er imod. Sagen er gået for meget i selvsving, vi har ikke været i stand til at standse det i tide. Det må vi lære, at få det standset, mens tid er. Vi skulle nok have haft tænkepausen på et tidligere tidspunkt. Vi må nu af alle kræfter sørge for, at idéen om et Mindretallenes Hus ikke bliver begravet men tværtimod fyldes med nyt håb. Det er nødvendigt, at vi som det danske mindretal i Sydslesvig får en forståelse og erkendelse af, at vi ikke er alene i verden og at vi i vores position også ser det som en af vore fornemste opgaver at hjælpe andre så godt, som vi kan, bl.a. også ved hjælp af Mindretallenes Hus. Vi må blive bevidste om hvor vigtige vi og de andre europæiske mindretal er, og hvor godt vi har det i forhold til andre. Og vi må hjælpe med til, at andre mindretal får tilsvarende gode forhold.

Thomas Hougesen: I SSF-bestyrelsen i Sporskifte har vi med stor interesse læst alle artikler i Flensborg Avis og ind i mellem rystet på hovedet, fordi vi kunne godt se visionerne med Mindretallenes Hus, og vi følte os godt informeret og vidste, hvad det gik ud på. De, der ikke vidste det, kunne have ringet til SSF og bedt dem komme og forklare det. Nu skyder I 100 procent skylden på SSF. Kære venner, kære foreninger, kære institutioner, vi har også selv et ansvar. Allerede første gang vi læste de dårlige nyheder i Flensborg Avis, vidste vi i bestyrelsen, at nu begynder skibet at synke. Jeg har boet i Sydslesvig i 16 år og ikke en eneste gang i de 16 år har I kunnet enes om noget som helst i samlet flok. Så længe I er som I er, bliver I aldrig enige. I Sporskifte er vi meget kede af, at projektet ikke blev til noget. Jeg synes, I har gjort det godt, Jon og Jens, og I har ikke hele skylden.

Bernd Engelbrecht opfordrer til, at man spørger dem, der allerede har givet tilsagn om støtte til Mindretallenes Hus, om denne kan opretholdes trods det danske nej. Så kunne man i tænkepausen modificere projektet og inddrage hele mindretallet i et lidt mindre projekt til måske 1,3 millioner. Det kan være, de siger nej under henvisning til 2020 og den store genforeningsfest, det store genforeningsår. Bund Deutscher Nordschleswiger bør involveres noget mere, og også FUEN, som i denne sammenhæng har spillet en meget underdrejet rolle, en lidt for underdrejet rolle. Det er kritisabelt, at man, når generalsekretæren går på orlov i et år, hvor MSPI-projektet kører, ikke sørger for en vikar men overlader til medlemsorganisationerne at indsamle underskrifterne. FUEN burde vedkende sig sit ansvar meget meget mere, end de gør. Og jeg mener, at vores repræsentanter i FUEN burde sparke til dem, inden det er for sent. Jeg synes man skal henvende sig til de tyske bevillingsgivere og forhøre sig, om de opretholder deres tilsagn under henvisning til 2020.

Steen Schröder udtaler mig nu som privatperson og ikke som forretningsudvalgsmedlem. Efter dette forløb kan jeg kun konstatere, at der efter dette forløb kun er tabere og ingen vindere. Hvis der er én, der mener, at han/hun har vundet noget ved det her spil med læserbreve og stillingtagen herfra og derfra osv., vil jeg gerne se en håndsoprækning, for så må det være, fordi vedkommende vil opnå mere end det, der nu er opnået hhv. ikke opnået. I og med, at vi stort set alle - med undtagelser både her og i København - er enige om, at det er et godt projekt, og vi

skal prøve at tænke det videre med de forslag, vi nu har fået og selv har tænkt og ikke droppe det. Mette Bock har sagt, at sagen for den danske regerings vedkommende er lukket. Jon har sagt, at den er droppet, men den er ikke skrottet, som der stod på Flensborg Avis' forside. Jeg mener ikke, at Flensborg Avis kan tillade sig at sable projektet ned på den måde. Avisen er ikke beslutningstager, de kan meddele og oplyse – og det siger de jo selv, at de vil - og der er ingen der til nu har skrottet projektet.

Som medlem af forretningsudvalget kan jeg forestille mig, at der rundt omkring er mange, der spørger sig selv om, hvor resten af forretningsudvalget er i dette spil. Alle fem forretningsudvalgsmedlemmer har været enige i alle faser af denne sag, af dette forløb. Men vi har også lært af det, for vi øvrige fire medlemmer i forretningsudvalget har muligvis stolet lidt for meget på formanden og generalsekretæren og ikke ladet os oplyse så meget, som vi burde have gjort. Det har vi taget til efterretning, det har vi taget ved lære af, og vi prøver at gøre det bedre fremover.

Elke Putzer spørger, om hun forstår det ret, at Mindretallenes Hus med pakhuset er stoppet. Hertil svarer dirigenten, at det er det ikke endnu. Forretningsudvalget stiller i aften forslag om at stoppe projektet, og det skal hovedstyrelsen stemme om efter diskussionen. Visionen lever dog videre.

Jens A. Christiansen præciserer, at der på baggrund af mødet med Mette Bock i går ligger et forslag fra forretningsudvalget om at byggeprojektet pakhuset som Mindretallenes Hus trækkes tilbage. Dette skal hovedstyrelsen nu stemme om.

Steen Schröder præciserer, at pakhuset er ikke synonymt med idéen Mindretallenes Hus. Ideen kan også realiseres på en anden måde og et andet sted. Pakhuset som projekt er der nu ikke penge til, det er droppet.

Petra Mohr: Der har været mange fine undskyldninger og fine ord. Jeg håber fremadrettet, at informationspolitikken bliver en anden, end den har været indtil nu. Ikke at informationerne kommer i bidder og med alternative sandheder. Jeg håber på, at vi fremadrettet får det hele, som det skal være og ikke først på efterspørgsel.

Jörn Fischer: Vil gerne takke kollegerne i hovedstyrelsen og alle amtsformænd for at have forholdt sig roligt i forløbet og afventet informationer og ikke skrevet læserbreve, selv om de ikke vare enige i projektet. De har afventet lejligheden til at komme i en konstruktiv diskussion. Tak til jer alle. Flensborg Avis har for det meste opfyldt sin opgave, men jeg kritiserer de læserbreve, folk har sendt til avisen.

Jon Hardon Hansen: Takker Jörn Fischer for hans indlæg og for, at han stadig kan se et lys forude, at netop strid og splid og kaos måske kan føre til en bedre verden. Vores information omkring Mindretallenes Hus har nok ikke været målrettet nok og ikke ramt plet hele tiden, men Samrådets formandsgruppe har nu lært af denne strid og givet hinanden håndslag på, at vi vil gøre det bedre, vil sørge for en meget bedre information mindretalsorganisationerne imellem. Det

kræver naturligvis en større formalisering, et koordineringsudvalg, som ikke bare mødes hver anden eller tredje måned men derimod regelmæssigt mødes for at orientere hinanden om aktuelle emner i de enkelte organisationer, også for at støtte hinanden og øge samarbejdet. Dette tages op på samrådsmødet den 12. februar. Det er muligt, at vi kan formulere en ny ide omkring Mindretallenes Hus, der ikke er så stor og forkromet, som det nuværende projekt lægger op til. Vi kan måske finde en model, som Samrådet kan være fælles om, og som vi i hovedstyrelsen er med til at udvikle i fællesskab. Vi har allerede været i kontakt med de tyske tilskudsgivere, og der er en åbning, men der skal første falde lidt ro over det hele, og så vil vi gå langsomt frem. Men der er allerede fra tysk side tegn på, at man stadig er interesseret i ideen og visionen Mindretallenes Hus, vi skal bare finde ud af inde for hvilken ramme. Det handler ikke bare om, at visionen Mindretallenes Hus fastholdes i Flensborg, det handler også om de 10 arbejdspladser i FUEN, som vi gerne vil bevare i Flensborg. Og vi vil gerne bevare Flensborg som centrum for mindretalsanliggender og mindretalspolitik. Flere mindretal i Europa ønsker at realisere og etablere Mindretallenes Hus, og man kunne forestille sig, at FUEN, hvis det bliver etableret i Tyrol, Rumænien eller et helt tredje sted, flytter sit hovedkvarter, der siden 1980'erne har været i Flensborg, ind i det nye Mindretallenes Hus. Dette ville være endnu et tab. Det er dejligt at høre, at distrikt Sporskifte er med på at fastholde ideen om Mindretallenes Hus.

Andreas Berg: Jeg undrer mig over, at der bliver brugt ord som krise. Jeg kan ikke se en krise her. Der har været to kritiske tilbagemeldinger, og det skal så være krisen. Der er blevet ødelagt et projekt, og det synes jeg er en skam. Jeg har på fornemmelsen, at der flere forskellige sider er blevet pisket en stemning op af nogle enkelte, men man kan overhoved ikke tale om at den brede mængde har været imod projektet. Og at der her kun er to kritiske bemærkninger her, er for lidt til, at man kan tale om en krise. Som Steen sagde, der sidder en del tabere her i dag, vi er alle tabere. Både vi og det tyske mindretal har alt, vi er model for andre mindretal, både på europæisk og på verdensplan. Vi skal have kompetencecentret hér for at vise andre, hvordan det kan gå. Her har ikke været krig i de sidste 70 år, hvilket man også må anerkende. Det får man alt for nemt og for billigt ødelagt. Det er os, der i flere årtier bliver betragtet som en modelregion, men i denne sag har vi overhovedet ikke været en model.

Dirigenten beder om en tilkendegivelse af, om hovedstyrelsen kan tilslutte sig forretningsudvalgets forslag om, at vi dropper pakhusprojektet, men fortsat prøver at få Mindretallenes Hus realiseret i Flensborg.

Jens A. Christiansen: Som en ansvarlig organisation må vi med beskeden fra Kulturministeren erkende, at der ikke er base for byggeprojektet Pakhuset. Men vi tror stadig på ideen og må nu i den kommende tid overveje, om og hvordan idéen kan omsættes til noget praktisk. Idéen lever, men det konkrete byggeprojekt har lidt skibbrud.

Petra Mohr: Jeg synes, at hvis vi skal starte helt forfra, skal vi sløjfe ordet "Flensborg", så man virkelig er åben for nye idéer. Om det så i sidste ende kommer til at ligge i Flensborg, er noget andet. Men at vi tager visionen, som den er og starter frisk med nye idéer.

Jon Hardon Hansen præciserer, at vi nu slet ikke skal sætte navn på og udspecificere projektet. Det drejer sig blot om, at vi gerne vil bevare visionen om Mindretallenes Hus. Hvordan det så kommer til at se ud, og hvor det kommer til at ligge, skal vi ikke lægge fast.

Konklusion:

- **Forretningsudvalgets forslag om, at SSF dropper pakhus-projektet men bibeholder visionen om Mindretallenes Hus vedtages med 22 ja-stemmer og 1 afholdelse**

8. Eventuelt

Der er intet under punktet.

17.1.2018

JAC/jh